

Technische vragen m.b.t. **Uitvoeringsstrategie landelijk gebied**

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
SP	1	Uitvoeringsstrategie, p.9: 'De voorspelling of we zo onze doelen gaan halen' <u>Vraag</u> : En wat gebeurt er als je opschrijft dat je niet verwacht de doelen te halen? De SP acht dat namelijk niet onaannemelijk, gezien de knelpunten en tijdsdruk die GS zelf opwerpt	Dit is een van de voorwaarden die het Rijk aan het wettelijke gebiedsplan stelt. Wij willen met deze ULG sturen op het halen van de doelen. Tijdsdruk wordt vooral door de krappe plannings in het Rijksbeleid gegenereerd. Het op voorhand aangeven dat de doelen niet gehaald worden, zal naar verwachting consequenties hebben voor de Rijksfinanciering. In onze sturing willen wij eventuele fasering in de planuitwerking richten op verwachte tranches van het Transitiefonds. In de Startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied (10 juni 2022) heeft het Rijk passages opgenomen over onontkoombaarheid en een Escalatiemechanisme: "Als er op 1 juli 2023 onvoldoende zicht is op concrete maatregelen om de doelen te halen dan zal het Rijk zijn bevoegdheden inzetten.... zoals de inzet van RO-instrumenten om besluiten door te zetten en onteigenen...."
	2	Uitvoeringsstrategie, p.16: 'Onderhandelingsproces op basis van MGA': MGA staat niet in de lijst van begrippen en afko's. <u>Vraag</u> is dus waar staat deze afko voor?	MGA is de afkorting van Mutual Gains Approach, een door Harvard University/MIT (=Massachusetts Institute of Technology) ontwikkelde methode van samenwerken/onderhandelen die meer gericht is op belangen dan op standpunten. De Nederlandse term is Verbindend onderhandelen, zie bv. Hoe werkt Verbindend Onderhandelen (p2.nl) . We zullen de bijlage aanvullen.
GroenLinks	3	Statenbrief pagina 2: Als opgave wordt genoemd: het afmaken van het NNN. Hoort de groene contour hier niet ook bij, of wordt dat gezien als onderdeel van het afmaken van het NNN, aangezien de groene contour bij realisatie aan het NNN wordt toegevoegd?	De afspraken over realisatie van de groene contour moeten gezien worden als provinciaal beleid, aanvullend op de inspanningsverplichtingen met het Rijk over het afmaken van het NNN.
	4	Pagina 4: "De provincie zal haar werkwijze voor programmasturing en beleidsuitwerking en monitoring voor het landelijk gebied aanpassen om deze ULG-werkwijze optimaal te ondersteunen" Kan er toegelicht worden wat deze aangepaste werkwijze inhoudt? Wat doen we dan nu anders	De aanpassing van werkwijzen wordt komende maanden uitgewerkt in een implementatieplan ULG. Het gaat hier om stappen naar een meer geïntegreerde (gebiedsgerichte) sturing en beleidsuitwerking.
	5	Pagina 7: Bij de doelen die genoemd worden mist GroenLinks de exacte cijfers, met hoeveel % we de bodemdaling willen remmen, met hoeveel % willen we de stikstof uitstoot verminderen. Wat is de reden dat dat niet bij de	De ULG gaat over de hoe vraag. Het door PS vastgestelde beleid is leidend. Doelen zijn en worden waar nodig nader bepaald in de Omgevingsvisie en de (Omgevings) programma's. In de inhoudelijke stukken worden de doelen gespecificeerd

		doelen vermeld staat? Kan dan voor de duidelijkheid alsnog aangegeven worden bij de doelen?	
	6	Pagina 7: In de term “rendabele kringlooplandbouw” mist naar ons idee de transitie naar (ook) een klimaatneutrale en natuurinclusieve agrarische sector zoals omschreven in de landbouwvisie. Wat is de reden dat er alleen gesproken wordt over een rendabele kringlooplandbouw?	De aanvulling met klimaatneutraal en natuurinclusief is terecht en voegen we (weer) toe. Gekozen was voor een wat vereenvoudigde term, na extern commentaar over de leesbaarheid. Maar de term Kringlooplandbouw dekt de doelen onvoldoende.
	7	Pagina 16: “De wisselwerking tussen de opgaven wordt georganiseerd door een verbindende projectleider/procesmanager, die de belangen van alle deelnemers dient. Van belang is dat deze verbindende rol op een onafhankelijke wijze wordt ingevuld: dus voor alle partijen. Deze “onafhankelijke verbinder” kan ook een medewerker van één van de deelnemende partijen zijn, ook van de provincie.” Wat is de reden dat er gekeken wordt naar medewerkers van de deelnemende partijen als onafhankelijke verbinder? Is er ook gekeken naar het inzetten van mensen die juist niet verbonden zijn aan betrokken partijen en heeft dat niet de voorkeur?	Deze keuze is aan de samenwerkende partijen zelf. Van belang is dat dit een persoon is met verbindende vaardigheden, die zowel de overheidswereld met al haar interne facetten als de wereld buiten met alle belangen bij elkaar kan brengen. De provincie wil mensen met die kwaliteiten ook in de organisatie hebben, bijvoorbeeld in de personen van publieke ondernemers. Ook bij waterschappen en gemeenten, en mogelijk ook bij de maatschappelijke organisatie, kunnen mensen met dergelijke kwaliteiten beschikbaar zijn. Dat zou dan tot een voorkeur boven inhuur kunnen leiden.
	8	Pagina 19: “Randvoorwaarde is voor de provincie wel dat de samenwerking leidt tot doelbereik.” Over welk doelbereik gaat het hier? Begrijpen we goed dat het gaat om de doelen zoals eerder in de Omgevingsvisie en beleid zijn vastgesteld? Klopt het dat we het dan hebben over de doelen op het gebied van de 5 noodzakelijke opgaven die eerder genoemd werden?	Ja
	9	Pagina 19: De verwachting is dat de provinciale inzet van het ULG voor een groot deel overeenkomt met de Rijksopgaven. Hoe en wanneer wordt er bijgestuurd mocht blijken dat er toch nog verschillen zijn tussen de Rijksopgaven en de provinciale inzet van het ULG? Valt dit dan ook onder de noodzakelijke doelen?	De vastgestelde provinciale doelen zijn leidend voor de provinciale inzet. Indien Rijksbeleid vraagt om heroverweging van bepaalde doelen, zullen wij met voorstellen voor aanpassing komen.
	10	Pagina 19: Indien de provinciale doelen verder gaan dan de Rijksopgaven, zijn de provinciale doelen dan leidend? En andersom: wanneer de Rijksopgaven verder gaan dan de provinciale doelen: zijn die dan leidend?	Vastgestelde provinciale doelen zijn leidend. Eventuele verdergaande Rijksopgaven zullen eerst als aanpassing van onze doelen door uw Staten moeten worden vastgesteld.

	11	<p>Pagina 19:</p> <p>Welke stappen kunnen er worden gezet mocht samenwerking niet leiden tot doelbereik?</p>	<p>Gezien de tot nu toe binnengekomen reacties op de Uitvoeringsstrategie Landelijk Gebied (ULG), gaan we uit van succesvolle samenwerking in de uitwerking en implementatie van de ULG. Deze samenwerking is gebaseerd op vrijwilligheid.</p> <p>Als het gaat om doelbereik, is in de ULG aanpak een escalatie naar de samenwerkende overheden op het provinciaal niveau voorgesteld. Komen de partijen er onderling niet uit, is nadere discussie over het uitgangspunt van vrijwilligheid met Provinciale Staten denkbaar.</p>
	12	<p>Pagina 21: "Alle belangen en kennis zijn in de RSG vertegenwoordigd. Welke partijen dat zijn kan per regio verschillen. We gaan ervan uit dat in ieder geval meedoen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de overheden: gemeenten, waterschap en provincie; - landbouworganisaties zoals: de agrarische gebiedscollectieven en LTO; - Terrein behorende organisaties (TBO's), NMU en UPG. <p>Kan er toegelicht worden hoe dit in zijn werk gaat? Worden partijen actief uitgenodigd? Zo ja: wie stelt vast welke partijen dat worden per gebied? Kunnen belanghebbende partijen zelf aansluiten en zo ja, hoe? Wordt hier bekendheid aan gegeven?</p>	<p>De aanpak werken we uit in het Implementatieplan. Ruimte voor andere belanghebbende partijen (ook nieuwe, zoals bv. energiecorporaties) zien we in eerste instantie vooral op het gebiedsniveau.</p> <p>We willen in de Regiostuurgroepen voortbouwen op lopende samenwerkingen. In een samenwerking bepalen de samenwerkende partijen samen hoe en met wie ze samenwerken. We zullen hierbij onderzoeken of er op regioniveau nog andere maatschappelijke organisaties van belang zijn voor de sturings- en uitvoeringsvraagstukken. Dit kan ook in de loop van de samenwerking aan de orde komen bij verbreding van de doelen in de regio-agenda's.</p>
	13	<p>Pagina 28: De veelheid aan beleidsstukken, richtlijnen en doelen maakt het niet eenvoudig om als statenleden goed te monitoren. Ook voor de ambtelijke organisatie is dit een ontwikkelingsproces (zowel de uitvoering als de monitoring).</p> <p>Zijn er al concrete ideeën hoe dit efficiënt en gebruiksvriendelijk in te zetten? Is dit een apart aandachtspunt in de ULG?</p>	<p>Het streven is in het implementatieplan de uitwerking van de beleidscyclus met duidelijker te positioneren in de werkprocessen en monitoring en (tussen) evaluatie daarbij te verankeren. Dit wordt uitgewerkt in samenhang met de monitor van de Omgevingsvisie en de doelenboom van de Programmabegroting.</p>
SGP	14	<p>Kunnen wij een analyse krijgen van hoe de evaluatie AVP zijn verwerkt in het ULG?</p>	<p>Aanbevelingen van de Evaluatie hebben zowel in de lopende werkwijze van AVP tot aanpassingen geleid (bv. in de professionaliseringslag van opdrachten, projectmatige aanpak en informatievoorziening), als in het opstellen van de ULG. Opgevolgde aanbevelingen zijn: werk vanuit de beleidscyclus; aandacht voor rolbewuste inzet vanuit de provincie; bouw de ontwikkeling van een programma voor het landelijk gebied opnieuw op; organiseer participatie en cocreatie; organiseer samenwerking op 3</p>

			niveau's; en richt het nieuwe programma in als een lerend programma.
	15	'Een gefaseerde uitwerking en getrapte indiening voor financiering vanuit het Transitiefonds, lijkt hier geboden.' (SB): Hoe ziet dit er concreet uit?	Dit is afhankelijk van nog niet bekende voorwaarden die het Rijk gaat stellen en de verwachting dat het Transitiefonds in tranches opengesteld gaat worden. De meeste uitwerking geven we dan aan die onderdelen en deelgebieden die bij de eerste financieringstranche komende zomer aan bod gaan komen; voor andere deelgebieden en onderwerpen maken we dan eerst meer globale afspraken, die daarna dan verder uitgewerkt gaan worden.
	16	Wat wordt bedoeld met de zin: 'En met de bijkomende tijdsdruk kan dit spanning opleveren met ontwikkelwensen vanuit de gebieden.' op pag. 7?	Het ULG model vraagt de benodigde tijd om er samen uit te komen; onder invloed van tijdsdruk kunnen van tijdsdruk kunnen gezamenlijke beslissingen geforceerd worden, waar dan mogelijk onderdelen nog niet voldoende uitonderhandeld worden meegenomen. Die onderdelen vragen dan vervolgens verdere uitwerking.
	17	"De organisatorische gevolgen van de uitwerking van de ULG (benodigde capaciteit, interne werkwijze en waar mogelijk samenvoegen uitvoeringsporen) worden in beeld gebracht." Wanneer wordt dit verwacht?	De organisatie maakt dit najaar een implementatieplan. Uitvoering daarvan zal dit najaar al starten en zoveel mogelijk in de eerste helft van 2023 plaatsvinden.
	18	<p>Belangrijkste is de uitvoering en welke organisatie daarvoor wordt gekozen.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ "Hoe de opdrachten worden gerealiseerd, is aan de uitvoerende partijen op dit niveau gezamenlijk." Dus wij gaan dit niet zelf invullen, maar wegschuiven? ○ "Onze voorkeur heeft het als de uitvoering van de opgaven zoveel mogelijk door de gebiedspartijen zelf gebeurt. Dit heeft aanbestedingstechnische haken en ogen. Wij zullen op korte termijn advies inwinnen over de (on)mogelijkheden hiervoor." Wat is er in de afgelopen drie jaar dan gedaan? <p>Heel veel detailvragen over dit punt:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wat wordt de juridische status van 	<p>Nee, wij zijn zelf op een aantal onderdelen ook een belangrijke uitvoerende partij. Wij zullen hierbij voortbouwen op de uitvoeringspraktijk van AVP en grondzaken.</p> <p>De afgelopen 3 jaar hebben we gewerkt met aanbesteding van provinciale opdrachten en subsidieregelingen. Opdrachten en Aanbestedingen in samenwerkingen vragen waarschijnlijk om aanvullende uitvoeringskaders, bijvoorbeeld wanneer deze publiek – privaat zijn.</p> <p>De status van de regiostuurgroep zal in eerste aanzet die van een netwerksamenwerking zijn. De intentie is</p>

		<p>de regiostuurgroepen (RSG) en wie bepaalt wie daar wel en niet inkomen?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Er komt een gemeenschappelijke uitvoeringsorganisatie. Is daar (buiten bestuurlijke partijen) belangstelling voor en hoe verdelen we dan sturing? ▪ Gezien de positieve ervaringen hiermee in met name de veenweidegebieden, adviseren we om per regio een denktank landbouw en een denktank natuur in te stellen. Nooit van gehoord, hoe werkt dat daar? ▪ Er wordt gestuurd op doelbereik, dus helemaal niet sturen op middelen? ▪ Uitdaagrecht wordt genoemd. Goed, maar hoe wordt dit uitgewerkt? 	<p>dat het regioprogramma een interbestuurlijk Omgevingswetprogramma wordt: zelfbindend voor elke deelnemende partij. De samenwerkende partijen bepalen met wie ze willen samenwerken.</p> <p>Komst van een gemeenschappelijke uitvoeringsorganisatie staat niet vast. We vertrekken vanuit een netwerksamenwerking, vanuit elk de eigen verantwoordelijkheid voor onderdelen van de uitvoering. Verdergaande vormen van uitvoeringsorganisatie kunnen in de loop van de samenwerking onderzocht worden.</p> <p>Tijdens het opstellen van de RVS Utrechtse veenweiden zijn er drie denktanks ingesteld: een denktank landbouw, een denktank natuur en een denktank water. Deze denktanks waren ambtelijk voorgezeten en bedoeld om vrijuit van gedachten te kunnen wisselen om zo goede ideeën te kunnen verzamelen als input voor de RVS. Er werd dus nadrukkelijk niet onderhandeld. Belangenorganisatie hebben op andere momenten gelegenheid gekregen om bestuurlijke input te geven op de RVS. De denktank landbouw bestond uit boeren uit het Utrechtse veenweidegebied met en zonder bestuursfuncties. De afspraak was dat men er op eigen titel in zat. De denktank natuur bestond uit medewerkers van terreinbeherende organisaties (SBB, NM en HUL) en de denktank water bestond uit medewerkers van de vier Utrechtse waterschappen.</p> <p>Gestuurd wordt op doelbereik binnen de vastgestelde financiële kaders. In de uitvoering kan mogelijk efficiencywinst geboekt worden, door synergie of door werk met werk te maken.</p> <p>Uitdaagrecht zal veel meer verankerd worden in wet en participatieverordeningen. We zullen met onze partners de praktijk bij andere overheden (bv. Friesland en Overijssel) bestuderen en bezien waar en hoe we dit kunnen gaan inzetten.</p>
	19	Instrumenten moeten veel verder worden uitgewerkt en met name juridische haalbaarheid onderbouwd. Wanneer wordt dit verwacht?	We verwachten dit najaar hier nadere uitwerking aan te geven. Hierbij is de blik ook gericht op instrumenten vanuit het Rijk.

VVD	20	"Onze planning is dat wij medio oktober de ULG kunnen vaststellen." Wordt met "wij" Gedeputeerde Staten bedoeld? Betekent dit dat dit het laatste moment is voor PS om input te leveren/er iets van te vinden?	Met wij wordt inderdaad Gedeputeerde Staten bedoeld. De vergadering van de commissie RGW is het laatste moment om een reactie te geven.
VVD	21	onder het kopje 5.1 Financiering wordt aangeduid dat dit nog PM is en bij de definitieve versie wordt ingevuld. Is de definitieve versie de versie die beoogd in oktober wordt vastgesteld? Hebben alle partijen voor de vaststelling dan nog wel op tijd zicht op de financiering?	Deze paragraaf heeft betrekking op de mogelijke financieringsbronnen voor de dekking van de uitvoering van het Provinciale gebiedsprogramma. Dit is inclusief de kosten die de in de Uitvoeringsstrategie voorgestelde gebiedsgerichte aanpak en sturing met zich meebrengen. De afspraken over de kosten van de uitvoering en de voorstellen voor dekking worden in het samen met de gebiedspartijen op te stellen gebiedsprogramma vastgelegd.